

Nadere regels Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Doetinchem 2015

1. De nadere regels Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Doetinchem 2015 worden aangehaald als “Nadere regels verordening”.
2. Deze nadere regels treden in werking op 1 januari 2015.
3. Bij de inwerkingtreding vervallen de Beleidsregels 2011 Maatschappelijke Ondersteuning Gemeente Doetinchem van 8 juni 2011.

Vastgesteld op oktober 2014

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,

secretaris

burgemeester

Wmo 2015

Op 1 januari 2015 wordt de Wmo 2015 van kracht. Het betekent dat gemeenten de brede verantwoordelijkheid krijgen voor de deelname van al hun inwoners aan het maatschappelijke verkeer. De ondersteuning op basis van de nieuwe Wmo is erop gericht dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven functioneren en wonen.

In de Wmo 2015 is opgenomen dat aan personen die daarvoor in aanmerking komen, een maatwerkvoorziening wordt verstrekt. Echter dient alvorens tot verstrekking van een maatwerkvoorziening wordt overgegaan, te worden beoordeeld of een persoon op eigen kracht of met behulp van zijn eigen netwerk zijn beperkingen in zelfredzaamheid of participatie kan oplossen.

De Doetinchemse Keuze

Gezien de 3 transities is door de gemeente Doetinchem het beleidsplan De Doetinchemse Keuze vastgesteld. Met het derde deel, *Met Elkaar, Voor Elkaar*, van dit beleidsplan wordt een “Kanteling” bewerkstelligt in handelen en denken voor bijna iedereen in het sociale domein. Om met deze manier van denken ook echt aan de slag te kunnen, is het beleidsplan geconcretiseerd in een aantal beleidskaders.

Het uitgangspunt van *Met Elkaar, Voor Elkaar* is het inzetten op eigen kracht en eigen netwerk. Het vertrekpunt voor het oplossen van het probleem is de eigen verantwoordelijkheid van de inwoner en zijn of haar directe omgeving. Wanneer het een inwoner niet zelfstandig lukt, organiseren wij ondersteuning. Zo ontstaat dus een ‘keten’ van oplossingen: van eigen kracht, naar netwerk, naar algemene voorzieningen en uiteindelijk maatwerk. Maatwerk is de laatste stap, als inwoners het écht niet zelf kunnen.

Naast De Doetinchemse Keuze en het Uitvoeringsplan¹ is de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Doetinchem 2015 (hierna: de Verordening) opgesteld. In de Verordening wordt alleen gesproken over maatwerkvoorziening. Deze maatwerkvoorziening kan een compenserende oplossing zijn op bijvoorbeeld het gebied van wonen of verplaatsen. In deze nadere regels worden verdere kaders en criteria gesteld aan maatwerkvoorzieningen gesteld.

De nadere regels zijn een verdere uitwerking van de verordening en maken hiervan integraal deel uit. De nadere regels zorgen voor een uniforme uitvoering van de Wmo. Hierbij blijft de professionaliteit en de expertise van de consultants voorop staan bij de beoordeling of een cliënt in aanmerking komt voor een algemene of maatwerkvoorziening.

¹ In het Uitvoeringsplan Wmo is uitgewerkt wat de uitgangspunten uit het beleidsplan *Met Elkaar, Voor Elkaar* betekenen voor de uitvoering van de Wmo 2015. In het uitvoeringsplan wordt beschreven hoe we de nieuwe taken en de taken die al onder de Wmo vielen gaan uitvoeren.

Algemene voorziening

In de Wmo 2015 wordt een algemene voorziening omschreven als “aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning”. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de boodschappenservice, maaltijdservice en de was- en strijkservice.

Uit jurisprudentie blijkt dat een algemene voorziening beschikbaar, adequaat en financieel gedragen moet kunnen worden. Om te kunnen beoordelen of iemand in financieel opzicht gebruik kan maken van een voorliggende voorziening maken we gebruik van de draagkrachtberekening die bij de Wet Werk en Bijstand wordt gehanteerd. Om de draagkracht te kunnen berekenen dienen de gegevens die hiervoor nodig zijn door de cliënt te worden overhandigd aan de consulent. Het kan hierbij gaan om de volgende gegevens:

- Inkomensspecificatie;
- Huurspecificatie;
- Beschikking Belastingdienst Huurtoeslag;
- Bankafschrift.

Wanneer blijkt dat een persoon een inkomen heeft dat gelijk is aan 100%- 120% van de bijstandsnorm, kunnen de kosten van de algemene voorziening niet financieel gedragen worden.

Maatwerkvoorziening met betrekking tot wonen

- Uitgangspunt is dat iedereen eerst zelf zorgt voor een woning. Daarbij gaan we er van uit dat een ieder rekening houdt met de hem bekende beperkingen, ook wat betreft de toekomst. Een eigen woning kan zowel een gekochte woning zijn als een huurwoning. Ook een (woon)boot of een woonwagen met vaste standplaats zijn woningen. De consulent beoordeelt allereerst of de oplossing, wonen in een geschikt huis, ook te bereiken is via een verhuizing. Het primaat van verhuizing is gebaseerd op het uitgangspunt goedkoopst compenserende oplossing.
- Bij de oplossing middels een verhuizing worden alle aspecten meegewogen:
 - financiële consequenties van de verhuizing;
 - de termijn waarop een woning beschikbaar komt (in verband met de medische verantwoorde termijn);
 - de sociale omgeving van de betrokkene en eventueel aanwezige mantelzorg;
 - overige aspecten (zoals dagelijkse boodschappen of werk, als vervoer een rol speelt);
 - mogelijke gebruiksduur (de medische prognose die aangeeft dat een snelle verslechtering of juist stabilisatie is te verwachten speelt een rol in de afweging tussen verhuizen of aanpassen).

Een dergelijke zorgvuldige afweging van alle argumenten ligt aan het besluit voor verhuizing ten grondslag.

- Als sprake is van een aanvraag voor een mantelzorgwoning gaat de gemeente ook daarbij uit van de eigen verantwoordelijkheid voor het hebben van een woning. Dit kan door zelf een woning te bouwen of te huren die op het terrein nabij de woning van de mantelzorgers kan worden geplaatst. Daarbij is uitgangspunt dat de uitgaven die de

verzorgde had voor de situatie van de mantelzorgwoning, aan het wonen in deze woning besteed kunnen worden. Daarbij kan gedacht worden aan huur, kosten nutsvoorzieningen, verzekeringen enz. Met die middelen kan een mantelzorgwoning gehuurd worden. Ook kunnen deze middelen besteed worden aan een lening of hypotheek om een mantelzorgwoning (deels) van te betalen.

- Woningssanering als maatwerkvoorziening kan in bepaalde situaties een mogelijke oplossing zijn. Er moet dan een duidelijke diagnose zijn gesteld door een medisch specialist waaruit blijkt sanering noodzakelijk is en de beperking moet medisch objectiveerbaar zijn. De beoordeling van de noodzaak staat in relatie met leefpatroon en leefregels, de woninginrichting, ventilatiemogelijkheden en gedrag. Cliënt dient voor een vervolg hiermee rekening te houden. Ook mag verwacht worden dat zelf maatregelen worden genomen ter voorkoming van klachten. Verdere criteria zijn:
 - Had de cliënt bij de aanschaf van de woning kunnen weten dat zijn klachten zouden ontstaan of verergeren?
 - Is het medisch gezien gewenst dat er een oplossing komt op zeer korte termijn noodzakelijk?
 - Leidt het treffen van een oplossing tot verbetering van de situatie van belanghebbende?
 - Had belanghebbende bij de aanschaf redelijkerwijs kunnen weten dat hij overgevoelig op bepaalde omstandigheden reageert?
- Bij de renovatie van een woning of een onderdeel daarvan, bijvoorbeeld de badkamer, is het beleidsboek “Huurverhoging na woningverbetering” van toepassing. Indien uit het beleidsboek blijkt dat een renovatie als algemeen gebruikelijke renovatie kan worden aangemerkt, wordt de renovatie niet vergoed door de Wmo. Dit is ook vastgesteld in jurisprudentie.
- Bij bouwkundige aanpassingen aan de woning werkt de consultant altijd met een programma van eisen. Hierbij geldt dat:
 - Kleinere aanpassingen (tot € 500,-) direct worden uitbesteed;
 - Voor aanpassingen tussen € 500,- en € 2.500,- aanbesteed worden op basis van een offerte;
 - Voor aanpassingen boven € 2.500,- minimaal twee offertes worden opgevraagd. Vervolgens wordt bij het toekennen van de aanpassing uitgegaan van de goedkoopste offerte.

Maatwerkvoorziening met betrekking tot verplaatsen

- Het lokaal verplaatsen per vervoermiddel is de mogelijkheid om in de eigen woon- en leefomgeving te gaan en staan waar men wil. Onder lokaal verplaatsen verstaan wij verplaatsingen in een straal van 15 kilometer met een bandbreedte tot 20 kilometer rond de woning. Buiten dit gebied kan gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden van het boven-regionale vervoer, in dit geval Valys.
- De eigen auto of het openbaar vervoer gelden als voorliggende voorziening. Het collectief vervoersysteem, bekend als Regiotaxi, heeft het primaat, omdat het een collectieve voorziening is. Zoals dat voor personen zonder beperkingen geldt, betaalt belanghebbende voor het vervoer.

- Voor belanghebbenden met een inkomen van 1½ keer het norminkomen WWB en hoger achten wij het bezit van een auto algemeen gebruikelijk. Iemand met een inkomen van meer dan 1½ keer het norminkomen wordt geacht de kosten voor het bezit en gebruik, dus inclusief onderhoudskosten, van een eigen auto te kunnen dragen.
- Met het collectief vervoer (Regiotaxi) en/of met een andere individuele voorziening dient een afstand van 1.500 km per jaar te kunnen worden afgelegd, met een bandbreedte tot 2.000 km.
- Maatwerkvoorzieningen worden in eigendom en in bruikleen verstrekt. Voorzieningen in bruikleen mogen alleen gebruikt worden door of samen met de cliënt. Uitgangspunt is dat de maatwerkvoorziening goedkoopst compenserend is. Deze kan dus uit depot worden verstrekt of nieuw worden aangeschaft.
- Als er als gevolg van het optreden van beperkingen geen sprake is van een veranderde vervoersbehoefte dan is er geen noodzaak om te compenseren omdat er geen probleem is of omdat men het zelf kan oplossen. Als door het optreden van de beperkingen ook het inkomen daalt kan de noodzaak om te compenseren anders zijn.

Maatwerkvoorziening met betrekking tot het huishouden

- In de Verordening is opgenomen dat er geen maatwerkvoorziening wordt toegekend als er sprake is van gebruikelijke hulp, er is dus sprake van een verplichtend karakter. Van gebruikelijke hulp is sprake als een huisgenoot in staat is het huishoudelijk werk over te nemen. In deze nadere regels is verder uitgewerkt welke gebruikelijke hulp huisgenoten moeten leveren:
 - Huisgenoten tot en met 12 jaar worden naar eigen mogelijkheden betrokken bij lichte huishoudelijke werkzaamheden (bv. opruimen, tafeldekken/afruimen, afwassen/afdrogen, een boodschap doen en kleding in de wasmand gooien).
 - Huisgenoten tot en met 17 jaar kunnen helpen bij lichte huishoudelijke werkzaamheden (bv. opruimen, tafeldekken en hun eigen kamer op orde houden, stofzuigen en bed verschonen)
 - Huisgenoten van 18 tot en met 22 jaar kunnen een eenpersoonshuishouden voeren. Dit wil zeggen: schoonhouden van sanitaire ruimten, keuken en één kamer, de was doen, boodschappen doen, maaltijd verzorgen, afwassen en opruimen. Indien nodig kan ook de opvang en/of verzorging van jongere gezinsleden tot hun taken behoren.
 - Huisgenoten vanaf 23 jaar kunnen de huishoudelijke taken volledig overnemen wanneer de cliënt uitvalt.

Onderhoudskosten

Wanneer een voorziening voor wonen of verplaatsen in bruikleen wordt verstrekt, moeten er aan de leverancier van de voorziening onderhoudskosten worden betaald. In overleg met een cliënt kan worden afgesproken dat de cliënt de onderhoudskosten betaald.

Controle

In artikel 14 is opgenomen dat het college in nadere regels stelt met betrekking tot de controle op de besteding van verstrekt voorzieningen. De controle van het persoonsgebonden budget vindt als volgt plaats. Iedere cliënt dient de volgende stukken te bewaren:

- De nota/factuur van de aangeschafte voorziening;

- Een betalingsbewijs van aanschaf van de voorziening;
- Of betalingsafschrift van de bank of giro waarop zichtbaar is dat de overschrijving heeft plaatsgevonden.

Via een steekproef zal de gemeente bij cliënten deze stukken opvragen om te controleren of het persoonsgebonden budget besteed is aan het doel waarvoor het verstrekt is. Is dat het geval, dan hoeft er verder niets te gebeuren. Is het persoonsgebonden budget anders besteed dan bedoeld, dan kan de gemeente overwegen het persoonsgebonden budget geheel of gedeeltelijk terug te vorderen. Daarbij zal leidend zijn of er opzet in het spel is geweest, of dat sprake is geweest van onwetendheid. In die laatste situatie kan overlegd worden dat deze situatie in de toekomst vermeden dient te worden. Bij opzet moet afgewogen worden of terugvordering in verhouding staat tot wat er bewust onjuist is gedaan.